

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.
Kladóhivatal: Landesmann Miksa és Társanál.

Főszerkesztő:
Dr. Székely Albert

Felölös szerkesztő:
Dr. Fehér Márton.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányabbá árban közzünk.

Elnapolás után.

A királyi joggal ismét visszaéltek és újból elnapolták a képviselőházat december hó 19-éig, hogy ne legyen együtt a törvényhozás akkor, mikor a rút abszolutizmus vak eszközei megkezdék nemzet ellenes munkájukat.

E fülháborító politikai tett hatása alatt jó lesz emlénkbe vésmi a következőket:

Tanítja a történelem, hogy 1849. október 6-án 13 tábornokot hajtották végre a halálos ítéletet.

Meggyilkolták Öket, de nem haltak meg!

Eltemették Öket, de feltámadtak!

A gyilkosok balul számítottak! A szabad jövő megásott sírjába a szolgásgának multja temetkezett. Azok a hóhér kötelek, melyekkel megfojtották a szabadság hős orszolánjait, megfojtották háromszáz ének okatlan hűségét is; azok a fegyverek, melyek kioltották szabadságunk égnek 13 ragyogó fényű csillagát, tűzzikkel olthatatlan lángra gyújtották 400 esztendőnek tífkon ógó csak néha-néha fellobbanó tűzét: az igazságos boszúnak, a szolgásg iránti gyűlöletnek zsaratnokát.

Ha volt, ki bizott még 400 éves csalódás után is, hogy a kamarilla esontkamarájából megszűnik fujni, a szolgásg sorvasztó szele, úgy e

bizalmának az aradi bitófák síri fejfája kellett, hogy legyenek s ha volt, ki kétkedett ezer éves mult után is, hogy a magyar nemzet szabadságra, függetlenségre született, úgy kétkedése az Aradon megdőrdült fegyverek tűzében el kellett, hogy égjén, mert ha igaz az, hogy aki fejszét emel a szabadság fájának kidöntésére, *abban többé bízni nem lehet*, hogy a nemzeti érzések, a nemzeti vágyak virágainak gondozó kertésze lesz, úgy még igazabb az, hogy annaka nemzetnek, mely oly fenséges áldozatot tud bemutatni a szabadság Istenének, mint a magyar 1849. október 6-án, annak a nemzetnek szebb jövőjében, eljövendő függetlenségében kétkedni nem szabad.

A 400 éves Habsburg uralomnak keserű csalódásait, ezer éves történelmünknek fényes dicsőségét minek elbeszélmem?! Martinuzzi Györgynek, Zrínyi Miklósnak, Teleky Lászlónak meggyilkoltatása, az eperjesi vértörvényesség, a szentgothárdi békegyalázata, Kossuth vándor botja, az aradi gyásznapi, Haynau pribékjei, elhopyi hadiparancs, az 1905. szeptember 23-i kihallgatás szomorú stációi 400 esztendő Golgothájának. Párduezos Arpád dalúú, Zách Felicián boszuja, Hunyadinak török verő kardja, Rákóczy zászlója, a trónfosztó ónodi országgyűlés, Boeckaynak, Bethlennek felkelése, Kossuth eljövetele, 1849. április 14, 1905. január 26. ragyogó fényvel övezik ezer évek történetét.

Négyszáz éves keserű csalódás, ezer esztendő fényes dicsőség után *döntő pontra jutott a magyar nemzet sorsa.*

Történelmi napokat élünk.

Dülöre jut, hogy örökké sirjon e a magyar szabadság, örökre karmai közt tartsa-e a két fejű sas a turul madarat, vagy pedig ezer év dicsőségének viszhangjaként felzendüljön a diadal éneke, ünnepet üljön a megkoszorozott hazaszeretet a szabaddá lett turul véres bosszút álljon a kétfejű sason s a szabad hazában szabad nép imádkozzék a szabadság istenéhez.

A gondozó Gondviselés nekünk a mostani nemzedéknek juttatta azt a s szentséges hivatást, hogy történelmi napoknak élő bizonyosságai, történelmi eseményeknek részeseivé legyünk s ítéletet mondjunk nemzetünk jövője felett.

Gondolat és érzés világunkat egészen be kell, hogy töltsé nagy élethivatásunk. Erős hittel himnünk kell, törhetetlen bizalommal biznunk kell, hogy igazságos küzdelmünket győzelem fogja koszorúzni, hogy édes hazánk szabadságát, nemzetünk függetlenségét kivivjuk.

Kezünkben kalapács, ásó, toll van A kaszárnnyak még csöndes nyugalomban, De izzó tűzben égnek a szemek, Már hallszik messziről az *Üzenet!*

Ha a nemzet választott vezérei úgy határozzák, hogy *elég volt már túrnunk* az édes Hazánk elleni 400 éves császári politikát, *elég volt már túrni* a nemzet jogainak és szentesített törvényeinek fellíról való lábbal tiprását, *elég volt már túrni* a nemzet nagyjainak megaláztatását, a nemzeti szent érzelmek kigunyolását s ha így határozza felzendülne a vezérek ajakán a szívükben, a sziveinkben már régen rezgő *Üzenet* s az üzenetre a térdepelő nemzet talpra áll, a kaszárnnyak megmozdulnak, a kaszák ujra kiegyenesednek, a haragok ágyukká szentelődnek: akkor az aradi hősk példája ragyogjon előttünk, az ő szent emléük vezessen a szabadságharc véres mezéjén. Esküdünk meg, tegyünk szent fogadalmat, hogy az aradi hősk emlékéhez méltóan édes Hazánk rendületlenül hivei leszünk, jogainak, szabadságának kivivásáért élünk, szenvedünk, s ha kell érette vérünket, életünket, mindenünket áldozzuk!

dr. Nagy György.

Különös névnap.

„Uram Istenem te látod! . . . szellett a kántor s ábitatos sőhajtás mellett huzott be egy jól meggyülemlett ferbli kasszát.

Elek barátom, Kuruc raktáros és én, a házi gazda hatalmas habotázásra fakadtunk, s mi több, Elek barátom jónak találta megjegyezni, hogy a kántor nélkül mit sem érne a játék. „Ha veszítünk, nem ingyen veszítünk — kiáltott — nevelünk érte.”

A kántor szemérmatosan mosolygott.

Hogy azonban k. olvasóm közül senki ne akadjon, a ki azt mondhasa, hogy csak úgy egyszerre vezettem bele ismeretlen társaságba s minden ismeretség keresés nélkül mutattam be neki a kántort, Elek barátomat és Kuruc raktáros; bátor-kodom némi tájékoztatással szolgálni s tudtára adni mindenkének, hogy Elek barátom, a kántor és Kuruc raktáros nem közönséges emberek s büszke lehet mindenki, ha ismeretséget köthet velük.

Nevezetesen a kántor neves legény vidékünkön. Legény még, habár már a negyvenet járja. A házassálet szelid igája alá törekszik

nap-nap mellett, s hogy nem sikerül kántori nyakára illeszteni ezt a nemes jármot, nem ő rajta mulik. Mert hiszen ő megtesz mindent, S van is látszatja. Minden leány egyszerűen bolondul utána, ha vasalt nadrágban, világos portorikot szopogatva ping-pong kalapját félre-csapva fején s kezében nikkal fejű botjával jelenik meg a hölgy világban. Oh milyen emű valók ilyenkor azok az aranyos hölgyek. Mindegyiknek szeme rátapad, mindegyiknek mosolya neki szól, — Istenem, nem is tudja elmondani, mily kedvesek. Nevetgélnek, kacsingatnak . . . és mindez ő érte. Bolondulnak utána no a szőszoros értelmében.

És milyen szerények mind, ha olykor-olykor tapogatózni kezd egyik-nél-másiknál, hajlandó volna-e vele megosztani a mindennapi kenyeret. Oly kimondatahatlanul kedves mosoly kíséretében adja tudtára mindegyik a másik méltatlanságát.

S a kántor büszke ilyenkor, helyét sem találja. Vasalt nadrágja, még vasaltabbnak látszik kiegyenesedett lábszárain, a világos portoriko hanyagul elegáns állást foglal szájának csüskében s a nikkal fejű bot hatalmas iveket ír le a ping-pong kalap körül. Peckesen járja végig

aztán néhányszor a falut, illetve magát, mint a ki tudatában van annak, hogy itt nem találhatik hozzá méltó leány.

Igy éli büszke, boldog legény világot s nem rajta mulik, mint említém, hogy az a bizonyos nehéz rózsalanc csak nem fonódik az ő szive köré is.

De áttérek már most Elek barátomra.

Ő, a mi foglalkozását illeti, többszörös háztulajdonos és magánzó. Azonfelül dílettáns cikkirő, tisztelhet-beli ügyvéd, nótárius, s valóságos ipartestületi elnök. Furcsa alelnökkal és Balek szakértővel vezeti köz-ségünk ipartestületének sokszor meg-esomósodott ügyeit. És rendszeren rendkívüli sikerrel. A közönségennél kissé jobb föltételeknek örvendő termete s a mi fő, cikkirői minősége rendkívüli tekintélyt biztosított neki.

Ugy jár hozzá, mint a bucsura a közés népe. Kikérik tanácsát, kikö-örögik támogatását. Es Elek barátomnak mindenkihez van jó szava. Azért aztán még az öreg anyókák is elzarándokolnak hozzá s fölföldi előtte szívük legburkoltabb titkait, az álmodat is s szívszorongva lesik ajkáról a megfejű szokat.

Kuruc, raktárosról nem mondok sokat. Őt a kutyája tette közfgye-lemben részes férfivá. A keresztény érzelmű „Duncsi”, vagy mint héber felebarátaink nevezik: „antiszemita őg.”

De megengednek k. olvasóm e kis kitérésért, Isten látja azonban lelkesmet, nem volt vele egyéb célom, csak az, hogy megmutassam, bebizonyítsam, hogy a kántor, Elek barátom és Kuruc raktáros nem közönséges alakok, s hogy egyik többé, másik kevésbbé: de mind a hárman a halhatatlan halandók közül valók.

Ott hagytam el tehát, hogy a kántor behuzott egy hatalmas ferbli kasszát és hogy szemérmatosan mosolygott.

Mi meg szívünkéből hahotáztunk. S tehetjük is, hisz olyan könnyű volt a szívünk, olyan jól éreztünk magunkat együtt névnapom esetéjén, mi, — a kik máskor is együtt voltunk mindig. Megszoktuk egymást s ha nem lettünk volna együtt ez estén, nem is töltöttük volna el kellemesen.

De alighogy behuzta a kántor a kasszát, szobámnak azon részében, a hová a kőműves a bejáratot szabta, természetes alak jelent meg. Ha el-

Lapunk 4 oldal.

Must-

BOR és SZESZMÉRŐK

kaphatók: HRABÉCZY KÁLMÁN gyógyáru üzletében (Drogéria.)

Sátoraljaihely, Főter.

A százás bizottságból. Az alkotmány védelem szervezésére kiküldött százás bizottság legutóbbi üléséről hozott tudósításunk kapasan közlik velünk azt, hogy a százás bizottság szombati ülésén jelen volt tagokat rendkívül kellemetlenül érintette az, hogy id. Mechner Gyula oly indoklással, magánygyeire való hivatkozás mellett utasította vissza a neki följajlott elnöki tisztséget, mely indoklás az alkotmányért folyó harc komolyságával össze nem fér. Kiképzetett valják, nagyoi helyesen jegyzik meg, hogy most a magánérdekekre való tekintet nélkül az egész vonalon és teljes erővel kell fölvonni a harcot, amél is inkább, mert minél határozottabb, erélyesebb és kitartóbb a nemzet állásfoglalása, amél gyorsabban fog a nemzet javára e küzdelem eldúlni. — Az egyik szónok pedig fölemlítette azt, hogy rendkívül furesának találja, hogy a megye nagybirtokosai, legtöbb adót fizetői, jöllehet tagjai a százás bizottságnak, rikán vagy épenséggel nem jelennek meg az üléseken, holott más vármegyékben épen a magnások azok, kik az alkotmányvédelem harcát vezetik s annak sikerét anyagi támogatással is lehetővé teszik. Reméljük, hogy báró Prón a y Dezső példájára vármegyékben is követőkre fog találni és magnásaink mihamar tevékeny részt fognak venni az alkotmányért folyó küzdelemben.

A MEGYE ÉS VAROS

— Városi párt alakulása Ujhelyben. Az az egy vitán felelül áll, hogy nagy hiányt érezük annak, hogy nincs a városi polgárságnak egy olyan szervezete, mondjuk köre, mely a város ügyeit a napi politikától mentesen tárgyalná s teljes igyekezetét a város fejlesztésére fordítaná. Ilyen körre; egyesületre feltétlenül szükség van ebben a városban, hol a polgárságot, csak mint adózó alanyt kezelik s érdekével mit sem törődnek s ahol a polgárok teljesen ki vannak szolgáltatva a hatalmat kezelő tisztviselők szeszélyének, esetleg önkényes eljárásának. Szükséges, hogy legyen egy testület, mely amellett, hogy az önkormányzati élet minden ágát hathatósan ellenőrzi, segítségére legyen az egyes polgároknak is, őket közigazgatási tisztviselők részéről érhető sérelem ellen pártfogásba

vegye, s a megtörtént sérelmek megtorlása iránt a lépéseket megtegyje. Ilyen egyesületre, mely a tettebőikeken kívül a város fejlesztésére, a polgárság anyagi jólétének emelésére irányuló tervek fölvetését, terjesztését, megvalósítását s a polgári öntudat, önérték erősítő tetelet is programjába vette s programja megvalósítására komolyan törekszik, s azt alku, cserebere tárgyává nem engedi tenni, ilyen egyesületre feltétlenül szükség van nemcsak Ujhely városában, hanem minden községben. Mert egészséges közélet csak ott van, hol erős a polgárok öntudata, önértéke és ahol hatásosan ellenőrzik a hatalom kezelőit. De olyan társadalmi mozgalomra, pártalakulásra, amelyet *lőbbek nevében* id. Mechner Gyula úr kezdeményezett, szükség nincsen. Ezen mozgalom *vacsorázás* keretében akarja az egészséges közszellemet, a közügyek iránti érdeklődést megteremteni s a képviselőtestület elé kerülendő ügyeket megbeszélni. Mi azt hisszük, amár a kezdeményezők öszinteségét s intencióik helyességét kétségbe vonni nem akarjuk, hogy épen az ellenkezőjét fogják elérni s az egész mozgalomnak más kézzel fogható eredménye nem lesz, mint az, hogy a városi színház vendéglőjét fél fogják virágoztatni. Mert hogy poharazás, banketkezés közben városi ügyeket komolyan, behatóan tárgyalni nem lehet, az bizonyos. Hiányoznak első sorban a tárgyratok, a bizottsági vélemények, mert ezeket remélhetőleg nem viszik be a vendéglőbe, mert különben úgy el fog közülni egyik-másik kényesebb darab lenhetni, mint pl. legutóbb a Csoltkó-fegyelmi ügy iratai. Ha tehát nincsenek ott az iratok, akkor csak egyes öltözőszólamok szavára lehet elindulni. Közügyekben azonban még a legnagyobb gavallér szavában is illik, sőt kell kételkedni, mert bizony gyakran látjuk, hogy itt is minden szentnek maga felé hajlik a keze... Meg aztán, hogy várunk figyelmet, józan meglontolást oly gyülekezetben, hol tá-

nyér-csörömpölés, kés-villa pengetés, pincérek szaladgálása, türelmetlen fagok kiabálása teszi hangossá a léget s ahol az elfogyasztott bor, sör, pezsgó inkább dalolásra, s zene hallgatására teszi képessé a jelenlevőket, mint komoly tanákozásra? Es tovább menve, hogy várhatjuk el az őszinte, tárgyvilágos kritikát attól a városatyától, aki a banketkezés alatt puszpajtása lett annak a tisztviselőnek, kinek működését ellenőrizni hivatva van?

Halva született ezme a *vacsorapárt* megalakulása s, ha fog is egy darabig tengődni, meg fogja ölni, szesbe fogja fojtani azt a csekély ellenőrzést és a közügyek iránti érdeklődést is, mely még elvtéve tapasztalható.

Nem vacsora pártra van szükségünk, hanem egy önálló, független polgárokból álló olyan egyesületre, mely a város, a megye javára és az egyes polgárok érdekében *önzelenül* akar s tud is működni és az önkormányzati élet minden terén a közösség érdekében megalkuvás nélkül harcolni kész.

— Kinevezések. Dókus Gyula vármegyei alispán Mór é Gyula Sátoraljai hely város volt h. alkapitányt és Marton Gyula szinnai lakos jogszigorlót Zemplén vármegye közigazgatási gyakorokaiá nevezte ki.

— Az adóhivatal tisztviselőinek fegyelmi ügye. Melyet annak idején részletesen ismertettünk volt, a belügynök azon döntése következtében, melyvel a fegyelmi vizsgálat elrendelése elleni felebbezéseket elutasította, sőt a vizsgálatnak a polgármester leendő kiterjesztését is elrendelte, újabb stádiumba lépett, a mennyiben a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésében Pinter István árvászéki elnököt a vizsgálat megejtésével megbizta, ki is a vizsgálatot a pénzügyigazgatóság kiküldöttjének közbenjöttével fogja megejteni.

Közéletünk élénkítése, baráti ismeretség...

Irta Dr. Székely Albert.

(1) Készültem elmenni a barátságos vacsorára, de oly rég nem vettem részt (nekem 6 hónap igen hosszú idő) köz-, vagy társadalmi

ügyekben, hogy utközben gondolkozni kezdtem, vajjon tényleg meg egyem azt az önköltségre adott barátságos vacsorát, avagy térjek-e be a szép új kávéházba, Skergulához és olvassam tovább a Presse-t s élvezzem, hogy mit irnak és mondanak rólunk az osztrák zsványok.

Be is mentem s ott találtam egy jó barátomat, aki összecsapta a kezét, hogy megláttott. Hát te itt? Es elővette id. Mechner Gyula közéletünk e páratlan tevékeny férfijának a meghívóját és kezdte lenhangon olvasni: Városi közéletünk élénkítése... baráti ösmeretség... az eszmék bizalmas kiserelése... barátságos vacsora... stb... stb. és te, aki mióta csak emlékszem, mindenben résztvettél, mostmindentől visszavonulsz?

A tükörrel szemben ültem és vizsgálhattam ideges arcvonásaimat, úgy örültem, hogy most már teljes nyugodtam vagyok, egy arczomom sem rándult meg s csak egy keserű mosolylyal válaszoltam.

Az én barátom ezt a mosolyt viszontkérdesnek vette, egy pár ideges szippantással elszívta a princessát és eldobta és kezdett nekem mesélni.

Hallgass meg mi történt egyszer velem?

Landesmann Miksa barátunknak az üzlete még akkor a Wekerlo-téren volt s a kiadóhivatal előtt álltam Buza Barnávals élénken beszélgettünk egy megjelenendő politikai cikkről, midőn arra ment városunk és megyénknek ugyszólván egyik leg-ösmeretebb s legelőkelőbb (két praedikatuma van nemesi előnéve előtt) vezeregynisége, aki sima kedves modorával hozzánk fordult és kérdezte:

„No mit diskurálnak, urak?“ Éreztem, hogy az „ur“ szó, ha többszámában is van mondva nekem szólt, azért hát én feleltem a kérdésre.

„Nagyságos uram, szídjuk Buzával azt a huncut kormányt.“

Mire a nagyságos ur, ki a kasinóba volt indulóba megölelte a kis Buzát (aki majd öszzeroskadt a súlyos teher alatt) és engesztelőleg szólt hozzá:

„No te Buzácska csak nem akarsz megjavulni.“

A kis Buza pedig pompásan tettozott laivassággal a kis ujjá körmért rágesálva feltekintett magas szomszédjára, kivel már megindultunk a kasinó felé s ki köztem és Buza között ment és azt válaszolta:

„Bizony nagyságos uram, én nagyságdótlól veszek példát s miután nagyságos ur se akar sehogy se javulni, hát én se javulok.“

Természetesen mindhárman jót neveltünk.

De az a fő, mondá az én kávéházi szomszédom, ami most történt.

tekintünk mindentől s csakis arcára nézünk, nyílttekintetű, szabályos arcu keleti típus ismerhetünk föl benne, valódi férfias vonásokkal. A rendezetlen éjszót haj azonban, a foszlányos öltözék, a görnyedt, alázatos tartás, no meg a hóna alatti kis szerszám csakhamar meggyöz bennünket, hogy muzsikás cigánnyal van dolgunk. S csakugyan az volt. Kiczák, községünk cigány-primása.

Honnan-honnan nem, de fülebe jutott, hogy névnapomat ülem. S nem is sokat kérdőzködvé, hegedűhurjain egyet-kettőt pendítve egyenesen hozzám közeledett, meghajlott, miközben nagyot köszörülve torján elkezdte:

Nagytesteletű, tekintetes ifjuuram! Hk! Hk! — erősítgette újra a torját.

„Kivánom, kivánom, sivemből kivánom. Hogy tistes fejére tenger áldás szálljon! Minden hajja sálva változozzon bankóvá, Fejfődő sápkája pénzstartó zsenekővé! Legyen salunkája, viszeeskője, bora-Szász, még száze esikőja s juha egy akolra Tehenkője, borja, jószágú sénéja. Legyen anyvi miként csak maga kívánja. S boldogjonjód a sok buzsa-kerest közsőt. A mint a fényes hold a csillagok között,“

S azzal mintha a föld alól termettek volna, előrontott három rajkő, Kiczák tympás esemetőit; különféle hangszerekkel. A legkisebb kezelte a nagybögőt. Kiczák parancsnoki állásba helyezkedett, apai tekintettel nézte végig a rajkőket s elkezdte a Kossuthi nótát. A rajkők hűségezen kísérték. Ki úgy, — ki amugy.

En pedig mintha elszontyorodtam volna. A nóta végéig azonban visszatért jobb vénám, s mikor Kiczák szerényen felém nyújtotta markát, már kezdtem könyebb oldaláról felfogni a helyzetet.

„Kiczák!“ — kiáltottam stentori hangon.

„Mit parancsol tekintetes, nagytisztességű ifju uram? — szerénykedett Kiczák s visszahuzta kéregető markát.

„Kiczák! tréfálsz velem?“

„Hisen még a bites feleségemmel sem tréfálok!“ — hamiskásodott Kiczák.

„Hát ha nem tréfálsz, akkor bolondozol!“ — mordultam rá megnyomatékosabb arckifejezéssel.

„En? ... Azs Isten engem úgy

éltessen, hogy nem ha csak azs esem nem bucszótt el a fejenőtől?“ — erősködött Kiczák.

„Nem tréfálsz, nem bolondozol? — Hat mi a manónak kívánsz nekem olyasmit, a mit magadnak sem kívánál, már t. i. hogy a hajam bankóvá váljjék, én meg buzakereszték között bolyongjak? Akasztófavirág vonod vissza azonnal?“

Kiczák egy darabig hallgatott s olyan arcot vágott, mint a ki nincs tisztában a dologgal.

En meg adtam a türelmetlen.

„Vonod vissza azonnal?“ — kiáltottam az előbbinél egy oktávval feljebb.

„Hát hisen vonnál, hanem azt sem tudom mi!“ — válaszolt Kiczák meghunyászkodó pillantással.

„Mit! — hát a szavaidat!“

„Nem lehet azt.“ — kardoskodott Kiczák kategorikusan.

„Nem lehet? ... No majd megtanítlak én téged!“ szóltam én ingerülten.

„Hát hiszen jó is volna, — válaszolt kifakadásomra teljes lelki nyugalommal — valaha hasnát venném.“

„Ejnye adta cigánya, hát tréfálni akarsz velem? No majd...“ Tovább nem folytathattam, mert a következő pillanatban Kiczák mellkasa kitágult, a levegő süvítve tödült bele, majd nem kis meglepetésemre az egész áramlat persze csekélyebb oxigén tartalommal az én arcámnak csapódott.

„Visszavontam! — hebegte Kiczák szomorú resignációval, fejét lecsúsgesztve — de a Kossuthi nótát — s itt fölemelte fejét, szeme megvillant, hangjában meg hazafias érzés rezgett — soha sem hegedülöm vissza!“

Komikus helyzet volt, — de komikumában volt valami megragadó, valami megható. A cigány önértékes hazafisága, a mely visszaparancsolta a mosolyt ajkunkról, elfojtotta a kitörni készülő kacaját.

Szóltalan nyultam zsebembe, roppós bankót huztam ki s kezét fogtam Kiczákkal.

Példámat követve Elek barátom, Kuruc raktáros, sőt a kántor is, így ültem meg én névnapomat.

17. Inozinger Ferencz.

Barna Dezső női ruhakelme, vászon, szőnyeg és fehérnemű üzlete Sátoraljai hely, Kellner-féle ház, a főtözsde mellett

A nagyságos ur oda fordult a kis Buzához és édes barátságos hangon azt mondotta neki:

„De édes Buzácskám, kedves öcsém minék nagyságolsz te engem, miért nem „tegezel” vagy „uram bátyám”-ozol te engem? Ha még egyszer mognagságolsz, hát megharagszom rád.”

Epen a kaszinóhoz értünk és én bucsut vettem a „nagyságos urtól.” Buza pedig a . . . „bátya urától.”

Egykedvűen vállamat vonogattam erre a mesére, mint akit már ilyesmik meg sem lep, de barátom arca sápadott, a fájdalom s az önérték kiült az arcára s majdnem könny töltötte szemébe s öklöbe szorította a kezét:

„Hát édes barátom érdemes küzdeni egy egész életet át becsülettel lelkesedéssel; irtam, dolgoztam beszéltem köz és társadalmi ügyekben . . . ingyen . . . soha egy fillér hasznot nem kerestem, de időt és ezeket elpazaroltam idealizmusért . . . humanizmusért. Buza még akkor talán az ujhelyi gymnásiumba járt, amikor én már azon a pályán működtem, amelyen most ő is van, de ő született Buza, az én nevem pedig csak becsületes felvett magyar név, amelyet akkor szereztem, midőn öntudatra ébredtem, hogy a szívem a lelkem össze van törve édes hazám földjével — zsidó vagyok s ez az öreg ur talán öntudatlanul, de megrögzött társadalmi megszokottságból nem méltatta és vérg sebezte azt az ugyanazon rangon és társadalmi álláson lévő 10 évvel idősebb, de zsidó vallású kísérőjét, hogy „öcsém uralmazza!”

Bánatosan ráztam a fejemet. De barátom felreértett s hűvvel folytatta:

„Ez így van, az szent meggyőződésem, mondjuk már meg egyszer az igazat. Ha nem lettem volna zsidó, hacsak egy szemernyi nemesi előnevecském lett volna, akkor az a kedves öreg ur bizonyosan engem is megöcsémuraztott volna s felszólított volna, hogy megbatványurazzam és többé ne nagyságoljam, de az ő lőkébe nem ment át az igazi liberálisizmus, a teljes egyenlőség érzete, a demokratikus gondolkodás szent eszméje, náia meg egy fiatal, de keresztény vallású ember „testvér”, de egy zsidó, akármilyen tisztoságos, becsületes, csak „ur.”

Azt érteni kell s át kell érezni s akkor fogjuk csak tudni, hogy miért nem forrottak össze a mi lelkünk már régén s miért kell évről évre újra kísérleteket tenni a társadalom összeolvadására.

HIREK.

— **Lelkeszi jubileum.** Negyven esztendeje mulott annak, hogy Fejes István, a sátoraljaujhelyi ev. ref. egyházközség lelkeszi hivatalát betölti. Az emberszeretet és köteleesség-érzéstől vezérelt munkálkodásban eltöltött 40 esztendő szebb elismerést és jutalmat az egyház tisztos szolgábjára nem is teremthetett volna, mint aminőben Fejes István egyházának és közéletünknek köztiszteltében álló férfa részült. Ez a jutalom a hívők ragaszkodó szeretete, az ismerősök felekezeti külömbőség nélküli becsülése, aminek impozáns tanújélet tapasztalhatta a jubiláns az évforduló alkalmából rendezett lélekemelő ünne-

pélyen, amely az elmúlt vasárnap folyt le a sátoraljaujhelyi ev. ref. templomban. Áhítatos figyelemmel hallgatták a hívők az ünnepeket lelkes magas szárnyalású szónoklatát, amelyben visszaemlékezett az elmúlt 40 év eseményeire, de mindnyájunknak jól esett hallani a maradandó emlékezettel beépített közel félszázados múlt emlékezetét, amelynek az elhangzása után az egyházmegyei tanács élén Dókus Gyula egyházmegyei helyettes világi főgondnok üdvözölte keresetlen, de szívből jövő szavakkal az egyházmegye több ízben volt esperesét, méltavta az egyház, társadalom és irodalom gazdagítása körül egy emberöltő meghaladó idő alatt elért sikereit, amelynek elismerésül az egyházmegye hívő közönsége díszes ezüst tentartót ajándékozott emlékül lelkesedésként. Az istentisztelet keretében lefolyt ünnepegyüttes után a város és vidék előkelőségei tisztelegtek az ünnepeknél, aki jubileumának emlékeit azzal tette maradandóvá, hogy gazdag és értékes könyvtárának nagy részét egyházközségének adományozta.

— **Előléptetés.** K r e k Lipót sátoraljaujhelyi törvényszéki írnokot a m. kir. igazságügyi ügyvivő jelen alkalmaztatási helyén való meghagyása mellett irodatisztáé léptette elő.

— **Államvasuti kinevezések.** Papp Dénes m. á. v. gyakornokot mérnöké, — H l a v a t h y Béla hivatalnok-gyakornokot és F o d o r Lajos irodatisztát irodatisztáékké nevezte ki a máv. elnök igazgatója.

— **Hymen hír.** Farkas Andor helybeli kir. járásbírósi aljegyző f. hó 17-én esküszik örök hűségét Sárospataknak Novák Jolánának, Novák Lajos ottani jogakadémiai tanár leányának.

— **Tanügyi választások.** A sátoraljaujhelyi rom. kath. iskolaszék f. hó 8-án töltötte be választás útján a F á b r y Károly igazgató nyugtalomba vonulásával megüresedett tanítói állást a helybeli rom. kath. el. iskolánál. Szótöbbséggel Szakál Béla okl. tanítót választották meg. — A tokaji rom. kath. iskolánál ujjonnan szervezett harmadik tanítói állásra 12 pályázó közül az iskolaszék T a r d i Jenő Kassán képesített tanítót választotta.

— **Képviselőtestületi ülés.** Sátoraljaujhely város képviselőtestülete 1905. évi október hó 12-én délután 3 órakor a városháza tanácstermében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Tanács előterjesztése a követt adók kiadási tételének kimerülése folytán előállott követelések kifizetésére póttétel engedélyezése tárgyában; 2. Soltész Mária járványkórhiáz ápolóné fizetés-felmentési ügyében hozott törvényhatósági határozat kihirdetése; 3. az ikatatói állás rendszeresítése tárgyában hozott törvényhatósági határozat kihirdetése; 4. az erdőörzés tárgyában a hegyközséggel kötött szerződés bemutatása; 5. Rude Bernát által portálának elfoglalt terület kártalanítási összegnek megállapítása; 6. Özv. Jakubcsó Jánosné kártalanítási ügye; 7. a beruházási számla kimerülése folytán előállott kiadási tétel engedélyezése; 8. ugyanaz a gőzfürdőben előállott többlet kiadás fedezésére póttétel engedélyezése

tárgyában tett tanácsi előterjesztés; 9. polgármesteri előterjesztés a város történeti című műnek a képviselői tagok részére leendő ingyenes kiadására iránt; 10. Környébánya felhívása Bátor Sulez Bódog szobrára adakozás iránt; 11. Ujfalu János kérvénye lakhér járandóságának kiutalása tárgyában; 12. a rendőrségi szolgálatnak esendőrségi szolgálatul leendő felcserelése tárgyában kelt alispáni és pénzügyi bizottsági javaslat; 13. a községi közmunka váltás összegének megállapítása; 14. Orosz Mihály kártalanítási ügye; 15. kavics fedenyag tárgyában kelt építészeti bizottsági javaslat; 16. Csalogány utcai járda tárgyában kelt építészeti bizottsági javaslat; 17. a rendőrkapitány fizetés felemelése tárgyában hozott másodfokú határozat; 18. a Kovács és kerékgyártó munka biztosítása tárgyában megtartott versenytárgyalás és tanácsi javaslat bemutatása; 19. a Csalogány-utca alsó részének járdázása tárgyában a tanács által hozott hozzájárulási határozat elfogadása; 20. pénztári vizsgálati jekvek bemutatása; 21. illetőségi ügyek; 22. és a képviselőtestület napjauj beérkezett darabok.

— **Kinevezés.** Gazdy Béla gálzsezi kir. járásbírósi joggyakornok a miskolci kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezett ki.

— **A póttartalékosok bentartása.** Katonai körökből az az értesítés szivárgott ki, hogy a hadvezetőség elhatározta, hogy a kiképzés befejezése után a póttartalékosokat az ujonchiányi pótlása végett szolgálattételre visszatartja jövő tavaszig. Ezt az intézkedést azzal indokolja a hadvezetőség, hogy a póttartalékosok legfitalabb korosztálya szükség esetén és kivételesen szolgálattételre szorítható. Az érdeklét póttartalékosok körében ez intézkedés híre annál nagyobb elkeseredést kelt, mivel közudomása, hogy a kiképzésre szülő behívókat a közigazgatási hatóságok csupán azért kézbesítettek, mivel félhivatalos kijelentésekben biztosítást kaptak az iránt, hogy a kiképzésre behívott póttartalékosokkal nem fogják az ujonchiányt pótolni.

— **Tüzoltó szövetség Zemplénnvármegyében.** A sátoraljaujhelyi és néhány vidéki tüzoltó egyesület f. hó 8-án az Országos tüzoltó szövetség kezdeményezésére a vármegyeház gyűléstermében Dókus Gyula alispán elnöke alatt értekezletet tartott a megyei tüzoltó szövetség megalakítása céljából. A megalakítandó szövetség főcélja a vármegye területén működő tüzoltó egyesületek egyesítése által a tűzrendszert fejleszteni, a mely cél elérésére a tüzoltók kiképzésére szolgáló tanfolyamok tartása és a megye területén levő tüzoltó egyesületek működésének ellenőrzése képezné a szövetség feladatát. Az értekezlet a szövetség megalakítását egyhangúlag elhatározta és az alapszabályok elkészítésére szűkebb bizottságot küldött ki. Az alapszabály tervezet elkészülte után az alakuló gyűlést összehívják. A szövetségi intézmény már régóta sok megyében igen hatásos eszköznek bizonyult a tűzbiztonság szempontjából, s nagyon üdvös volna egy városunkra, mint különösen a vidékre nézve, ha az megyénkben is minél hamarabb megalakulhatna.

— **Megkerült honvéd.** A helybeli honvédszázadjaljtól a minap engedély nélkül eltávozott Imrő József tényleges szolgálatban álló honvéd f. hó 9-én önként jelentkezett a csapatostól. A megtért katonára most erős büntetés vár.

— **A védelem szabadsága.** Lapunkban megemlítettük volt, hogy dr. Székely Albert ügyvéd, lapunk főszerkesztője a kassai ügyvédi kamaránál indítványozta, hogy a Zeysig-ügyben előfordult rendőri önkény tulkapásaival szemben a kamara állást foglaljon. Ez ügyben az ügyvédi kamara a következő határozatot hozta: „A kassai ügyvédi kamara választmányára dr. Halmay Elemér ügyében a budapesti m. kir. államrendőrség által a közbiztonság és a védői tiszt ellen elkövetett merénylet fölött megbotránkoztatást fejezi ki, a budapesti ügyvédi kamara által ez ügyben kezdeményezett actió helyes és erről a nevezett társkamarát, valamint a budapesti ügyvédi kört és dr. Székely Albert sátoraljaujhelyi ügyvédet, hivatkozással annak átiratára, illetve az utóbbinak e helyülről beadott indítványára, értesíteni rendeli.”

— **A meglopott házastárs.** Patalics Ferenczné helybeli lakos a vele közös házastársban lakó Bodnár Ferencet úgy károsította meg, hogy heti keresetét mindig átvette tőle azzal a céllal, hogy abból egész hétre való élelmiszert vásárol. A furfangos asszony azonban ahelyett a pénzt magánál tartotta és részben saját céljaira használta fel, a vásárlásokat pedig ura számlájára hitelbe vásárolta. A rászédett férj csak most jött rá az asszony turpisságára, a mikor a hitelezők a pénzt követelik. Bodnár a család menyecskéit följelentette. Azt mondják, hogy ez már nem első dolga az asszonynak.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelmi ügyvivő Almassy István és S c h a r c Géza bpesti lakosoknak a m. kir. állami vasutak Homonna állomásától Barkó, Topolovka, Hegedűfalva, Tavarna, Matyasóc, Kisdomára, Nagydomára, Kelce, Petőfalva, Zemplénpály, Mínyóce, Nagybrony, Sztrópkó, Jiringec, Bánavölgy, Szorozin, Felsővidnik, Alsóvidnik, Alsó és Felső kamarak községek határainál az ország határáig vezetőndő rendszer nyomtató gőzmozdonyu h. é. vasutonalra az előmunkálati engedélyt egy évi időtartamra megadta.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

6780/1905. tk. sz.

Árverési hirdteményi kivonat.

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Központi Takarékpénztár sátoraljaujhelyi bejegyzett cég végrehajtónak, ifj. Pálóczy István végrehajtást szenvedők elleni 120 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék területén levő, Sátoraljaujhely r. t. város határában fekvő a sátoraljaujhelyi 478. sz. tjkvhen A § 1. sor 844/b. hr. sz. a. felvett és 3/6 od részben végrehajtást szenvedett ifj. Pálóczy István, 1/6 od részben kk. Pálóczy Mariska, 1/6 od részben kk. Pálóczy Annuska, 1/6 od részben kk. Pálóczy Boriska nevű álló és a végrehajt. törvény 156. §. c. pontja alapján egészen árverés álló bocsátandó 252. l. s. háza és pince lejárata az árverést 2460 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1905. évi november hó 17-ik (tizenhetedik) napján, d. e. 10 órakor a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak azingatlan becsárának 10%-át vagyis

Egy doboz „Ivori” levélpapír 50 level 50 boríték 1 korona.
Kapható: Landesmann Miksa és Társa papirkereskedésében.

246 koronát készpénzben, vagy az 1881: évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sátoraljaiúj helyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1905. évi augusztus hó 17.

Wielland, kir. tszéki bíró.

Makulatura papiros eladó.

Landesmann Miksa és Társa
könyvkereskedésében.

Két majorgazda

kerestetik új évi belépésre.

Ájánlkozni lehet a Csörgői uradalmi intézőségél. Posta Csörgő.

Kiadó pince.

a városban egy szép, nagy-száraz pinczehelyiség. — Bövebbét a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

A nagyuj-utcai 130/c ösz. számú tulajdonomat képező ház eladó.

Sátoraljaiúj helyben, 1905. okt. 2.

Kovalicsky Elek dr.
kir. közjegyző.

Bérbeadó, esetleg eladó

egy kétszobából, konyhából és mellékhelyiségekből álló lakóház, melybe asonnal be lehet költözködni.

Közvetítők díjaztatnak.

Ertekezhetni dr. Erényi Manó ügyvéd irodájában Sátoraljaiúj helyben.

Ikt. 2744—1905.

Hirdetmény.

A gálszécsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a tóketerebes—gálszécs—varannói helyi érdekű vasút számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Parnó, Visnyó és Szécs Polyánka községekre nézve 1905. november hó 22. d. e. 10 óra: Szécsmező vasuti állomásra,

Kohány és Gálszécs községekre nézve 1905. november hó 23. d. e. 1/2 10 óra: Gálszécs vasuti állomásra, Tóketerebes, Miglész és Vécse községekre nézve 1905. évi november hó 22-én d. e. 9 óra: Tóketerebes vasuti állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, egy a feljegyzett szolgálmalak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a fentnevezett vasutvonal számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kített kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármilyen cím alatt igényt tartanak: ezeket 1905. évi november hó 22-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük minthogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadni, a kinek nevére és a mely ő szeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezental a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Gálszécsen, 1905. október 5-én.

Valkovszky Győző,
kir. albiró.

Kizárólag tiszta gyapjukelmék és hozzávalók.

Fő üzlet: Budapest, Museum-körut 1.

Fiókok: Arad, Belgrád, Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Miskolc, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Szófia, Temesvár, Zágráb.

Alapítottatott
1845

NEUMANN M.

Alapítottatott
1845

Telefon 226.

es. és kir. udvari szállító

Telefon 226.

férfi, fiu és leányka ruha telepe

Miskolc Széchenyi-utca 44. Miskolc

Férfi és fiuöltönyök.
Föltöltők.
Gallérok.
Köppenyek.

Külön méret szerinti osztály.
Fővárosi kiállítás.
Személyes felügyelet alatt.

Fiú és leányka gyermek ruhák és feltöltőkben folytonos ujdonságok érkezése.

A szabott árak minden darabon számokban van feltüntetve.

Eladó ház.

A csalagány-utcai házaim akár házanként, akár a funduson álló összes épületekkel eladók.

Ertekezni lehet:

Olehváry Lajos

tulajdonossal

B.-Szerdahelyen.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a legnagyobb választékban raktáron tartok

szalon-, háló- és ebédlő-butor

berendezéseket és ezeket a legjutányosabb árak mellett árusítom.

Elvállalok továbbá kárpitos munkákat, melyeket legizlesebben készítek.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközök.

Tisztelettel

Havrilla Ágoston
Rákóczi-utca (Friedman ház.)

Kótits László Sátoraljaiúj hely

Ájánlom saját készítményü több kiállításon kitüntetett

BORSAJTOIMAT.

Borsajtóim alja egy darab tölgyfából, vasrészei tisztán kovácsolt vasból és aczélból öntött vas kikerülésével, vannak készítve. — A legegyszerűbb szerkezetű és kezelésű, mivel a törköly egy darabban kivehető és a must sem vassal, sem olajjal érintkezésbe nem jön,

Kiváló tisztelettel: KÓTITS LÁSZLÓ.